

MENETELMÄ POISTETTU KÄYTÖSTÄ

Sideaineet, yleistä

PANK-1001

PANK

SIDEAINEEN NÄYTTEENOTTO

PÄÄLLYSTEALAN NEUVOTTELUKUNTA

Hyväksytty: 10.4.1995
Korvaa menetelmän:

1. MENETELMÄN TARKOITUS

Menetelmässä esitetään näytteenotto juoksevassa muodossa olevasta tiebitumista. Ohjetta voidaan soveltaa myös teollisuusbitumeille.

2. MENETELMÄN PERIAATE

Bitumisesta sideaineesta otetaan näyte, joka mahdollisimman hyvin edustaa koko bitumierää.

3. VIITTEET

SFS-EN 58 Öljytuotteet. Bitumiset sideaineet. Näytteenotto
FAS Metod 351-91. Bituminösa bindemedel. Provtagning

4. TURVALLISUUS

Bitumituotteiden käyttöön liittyviä yleisimpiä vaaratekijöitä ovat syttymisvaara, palovammavaara sekä ilmaan haihtuvat komponentit. Bitumeita käsittelevän henkilön tulee tuntea tuotteiden käsittelyyn liittyvät riskit. Näitä asioita käsitellään mm. seuraavissa lähteissä:

- NESTE Oy Turvallisuusopas. Bitumituotteet
- NESTE Oy Bitumikansio. Tervetuloa bitumien maailmaan
- Käyttöturvallisuustiedotteet, joita on saatavana bitumin toimittaneelta yhtiöltä.

5. LAITTEISTOT/TARVIKKEET

- Sideaineen näytteenottolaite.
- a) Näytteenottoventtiili bitumin purkuputkessa, esimerkiksi malli TIEL Maantiekylä (kuva, liite 1). Venttiilin tulee olla lämpöeristetty ja lämmitettävissä esimerkiksi lämpösaatolla. Näytteenottoputken tulee olla suunnattuna sideainevirtaa vastaan ja sen tulee sijaita imupuolella purkuputken keskellä.
- b) Bitumisäiliöön tai bitumin kierrätysputkeen kiinteästi asennettu näytteenottoventtiili. Sen tulee olla lämpöeristetty ja lämmitettävissä esimerkiksi lämpösaatolla.

- c) Näytteenottokannu
- d) Sideaineen sisällä avattavissa ja suljettavissa oleva erillinen näytteenotin.
 - Kannellisia peltisiä näyteastioita, tilavuus vähintään 3 litraa.
 - Kuumuudelta suojaavat käsineet
 - Suojalasit/Suojanaamari
 - Bitumiroiskeilta suojaava työasu
 - Vedenkestäviä merkintäkyniä

6. NÄYTTEENOTTO

6.1 Yleistä

Ennen näytteenottoa varmistetaan, että näytteenottimet ovat puhtaat.

Kun toimitetun bitumin laatu tutkitaan säiliöstä otetusta näytteestä tulee ennen uuden bitumierän purkua varmistaa, että bitumisäiliö on tyhjä, jotta sideaineiden sekoittumista ei pääse tapahtumaan.

Jos säiliöön sekoitetaan eri tuotteita tulee ennen näytteenottoa varmistua, että tuotteet ovat sekoittuneet keskenään.

6.2 Näyte bitumiautosta

Sideainetoimituksen yhteydessä näyte otetaan mieluummin erillisestä näytteenottoventtiilistä purkauksen puolivälissä (esimerkiksi malli TIEL Maantiekylä, liite 1). Hanasta lasketaan ensin n. 5 litraa bitumia eri astiaan. Tämän jälkeen otetaan tarvittava määrä bitumia puhtaaseen näyteastiaan. Useimmissa tapauksissa riittävä näytemäärä on n. 3 litraa. Astia suljetaan aluksi löysästi. Kun näyte on jäähtynyt suljetaan astia tiiviisti ja näyte merkitään selvästi.

Näyte voidaan ottaa myös auton miesluukusta avoimella näytteenottokannulla (pintanäyte) tai mieluummin nesteen sisällä avattavalla ja suljettavalla näytteenottimella esimerkiksi puolesta syvyydestä bitumia.

Jos näytettä ei saada yhdellä kertaa riittävästi otetaan useampia näytteitä, jotka yhdistetään.

6.3 Näyte asfalttiaseman bitumisäiliöstä

Näytteenotto asfalttiaseman bitumisäiliöstä tapahtuu joko säiliöön tai bitumin kierrätysputkeen kiinteästi asennetusta näytteenottohanasta, miesluukusta avoimella näytteenottokannulla (pintanäyte) tai sideainepinnan alla avattavalla ja suljettavalla näytteenottimella (kts. 6.2).

Näytteenottohanasta näyte otetaan aivan kuten bitumin purkuputkesta (kts 6.2). Aluksi näyteastia suljetaan löysästi. Kun näyte on jäähtynyt, suljetaan astia tiiviisti kannella ja näyte merkitään selvästi.

6.4 Kerrosnäytteet

Säiliössä olevan sideaineen homogeenisuutta tutkitaan sideaineesta eri syvyyksiltä otetuista ns. kerrosnäytteistä. Näyte otetaan säiliöön eri korkeuksille asennetuista näytteenottohanoista tai miesluukun kautta sisällä avattavalla ja suljettavalla näytteenottimella.

Näytteenotossa noudatetaan kohdassa 6.2 esitettyjä periaatteita. Eri syvyyksiltä otettuja näytteitä ei saa sekoittaa keskenään, jollei erityisesti haluta tutkia yhdistetyn näytteen ominaisuuksia.

7. NÄYTTEIDEN MERKINTÄ

Sideainenäytteet merkitään selvästi vedenkestävällä merkintäkynällä. Merkinnät laitetaan purkin kylkeen ei kanteen, koska kannet saattavat sekaantua.

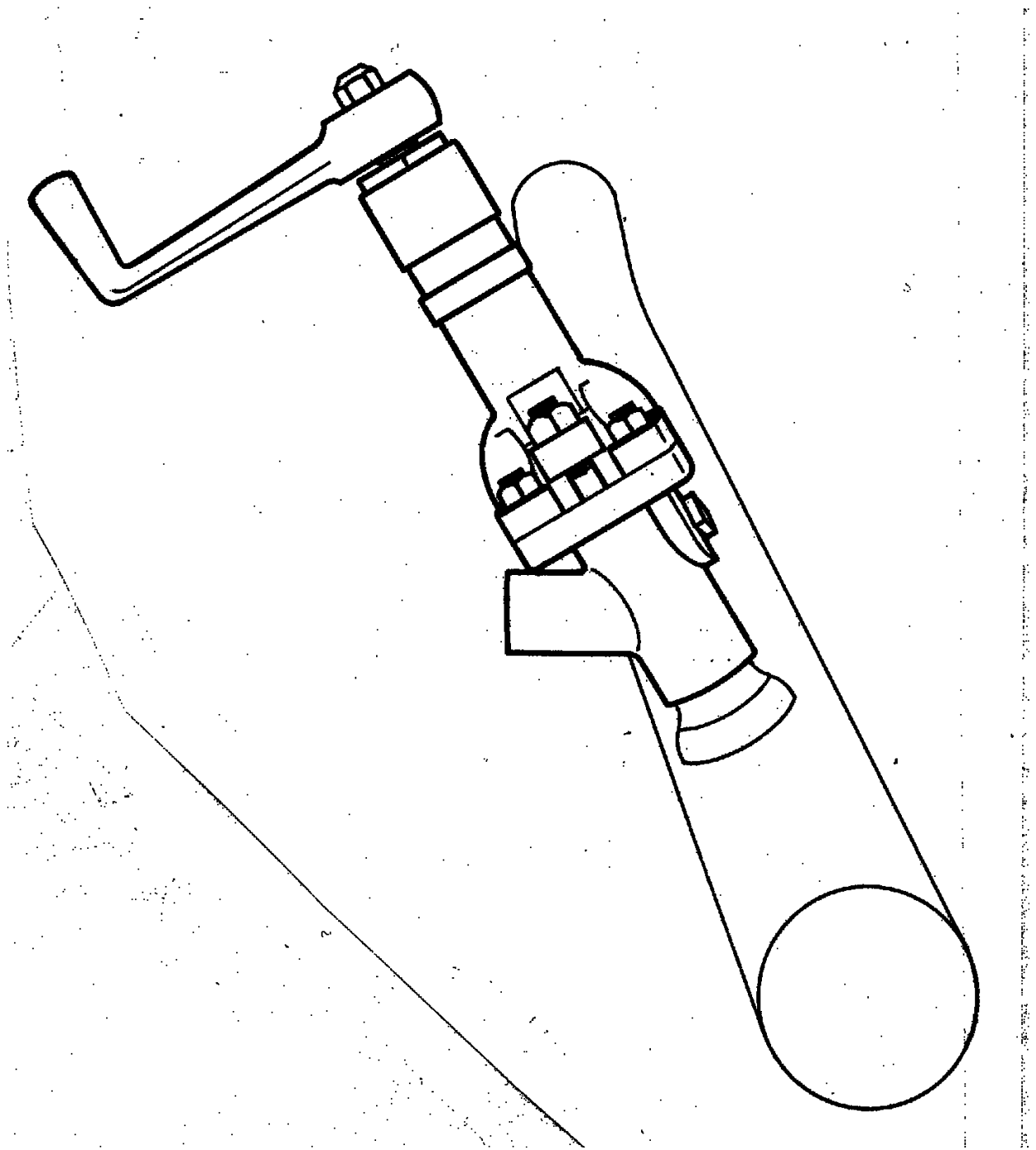
Näytepurkista tulee ilmetä ainakin seuraavat asiat:

- Tuotteen nimi
- Näytteenottopäivämäärä
- Näytteenottoaika

Jokaisesta sideainenäytteestä täytetään myös sideainenäytteen ottolomake (liite 2), josta ilmenee näytteeseen liittyvät muut tarpeelliset tiedot.

MENETELMÄ POISTETTU KÄYTÖSTÄ

LIITE 1

Sideaineen näytteenottolaite, malli TIEL Maantiekylä.

MENETELMÄ POISTETTU KÄYTÖSTÄ

LIITE 2

SIDEAINENÄYTTEEN OTTOLOMAKE

YLEISET TIEDOT:

Sideaineen nimi: _____

Näytteen tunnus: _____

Työkohde (urakka/nro): _____

Sekoitusasemapaiikka: _____

Päivämäärä: _____ Kelloaika: _____

Massan valmistaja: _____

Tilaaaja: _____

Näytteen ottaja: _____
(Nimi, osoite, puhelin)

NÄYTETIEDOT:

Lämpötila: _____

Lisäaine: _____
(nimi ja määrä)

Kuormakirjan
numero: _____

Muut
havainnot: _____

NÄYTTEENOTTOA KOSKEVAT TIEDOT:

Näytteenottotapa: _____

Näytteenottopaikka: _____

Näytemäärä: _____

ALLEKIRJOITUKSET:

Näytteenottaja

Tilaaaja

Liikennöitsijä